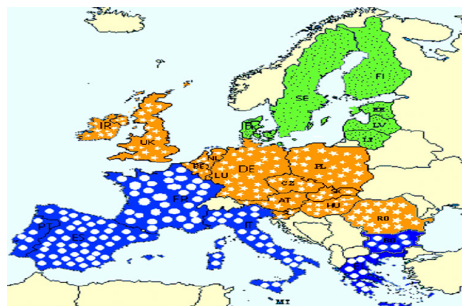

Kortversioner av publikationer inom CKB

Källa: KEMI

Bedömningen av växtskyddsmedel inom EU sker i tre odlingszoner genom samarbete i respektive zon. Inom zonen ansvarar ett land för utvärderingen av ansökan och gör en riskbedömning för hela zonen (olika länder ansvarar för olika preparat). Om ytvattenövervakningen blir en del av riskvärderingen vore det värdefullt med mer samordning av ländernas strategier för övervakningen.

Källa:

Linking chemical surface water monitoring and pesticide regulation in selected European countries

[Environmental Science and Pollution Research 2024; 31: 43432-43450](#)

Simon Spycher, Dennis Kalf, Joost Lahr, Mikaela Gönczi, Bodil Lindström, Emanuela Pace, Fabrizio Botta, Nolwenn Bougon, Pierre-François Staub, Kristina L. Hitzfeld, Oliver Weisner, Marion Junghans och Alexandra Kroll

Kontakt:

Bodil Lindström

bodil.lindstrom@slu.se

Redaktör: Monica Kling

monica.kling@telia.com

Vattenövervakning möjligt redskap för pesticidreglering

Förbättrade analysmetoder och många genomförda ytvattenprovtagningar ger en bra bild av förekomsten av pesticider i vattenmiljön i Europa. Dessa data skulle kunna användas i samband med tillståndsprövningar för växtskyddsmedel, men görs inte på EU-nivå idag. Övervakningsprogrammen för ytvatten skiljer dock mycket mellan olika europeiska länder. För att belysa de strategier och nationella regleringar som praktiseras har forskare, bl.a. från SLU, undersökt skillnader och förutsättningar i sju länder; Danmark, Sverige, Tyskland, Nederländerna, Frankrike, Italien och Schweiz.

Stora skillnader

Länderna skiljer sig åt i flera avseenden, bl.a. i provtagningsstrategier. I Sverige och Schweiz genomförs över 20 automatiskt tidsintegrerade provperioder per år och plats i ett fåtal vattendrag, vilket ger stor chans att fånga upp tillfälliga koncentrationstoppar. Andra länder genomför manuell provtagning vid färre tillfällen per år men på fler provplatser, vilket ger en större geografisk täckning. Antalet pesticider som analyseras är också olika. För ett mindre antal ämnen finns en skyldighet genom Vattendirektivet att bevaka föroreningar i ytvatten. Detta täcker dock långt ifrån alla substanser som används och kan hittas i vattnen. I Sverige har vi ett system för att prioritera substanser som ska ingå i analyserna varje år, och alla prover analyseras för samma ämnen. Nederländerna reglerar antalet efter grödorna som odlas i området och de växtskyddsmedel som normalt används i dem. Det gör att prover från olika områden analyseras för olika många substanser. Övriga länder har ett obligatoriskt minsta antal ämnen som ska bevakas, men den verkliga mängden som analyseras är som regel betydligt högre. Länderna skiljer sig bl.a. också genom organisation, analysmetodik, lösningar för att spåra källor till föroreningarna och hur resultaten från övervakningen tillgängliggörs.

Vill gå ett steg längre

Inget av EU-länderna använder resultaten från ytvattenövervakningen i sina nationella tillståndsprövningar för växtskyddsmedel. Schweiz däremot har nyligen införlivat en process som gör att omfattande överskridanden av nationella gränsvärden i vattenmiljön medför att tillståndet för preparatet ska omprövas. Forskarna ser det som angeläget att resultaten från ytvattenövervakningen kommer till användning vid riskbedömningar i hela Europa. Det skulle också vara fördelaktigt med en harmonisering av övervakningsstrategier mellan länderna.